

موانع حقوقی تحقق اقتصاد مقاومتی

زهرا مرادی^۱، محمد علی شیخ موحد^۲

چکیده

اقتصاد ایران به دلایل مشکلات ساختاری و نهادی و وابستگی به اقتصاد نفتی، با موانع و چالش‌های متعددی در عرصه اقتصادی مواجه بوده و هست که این چالش‌ها و موانع سابقه دیرینه دارند و با گذر زمان بر حجم و دامنه آنها افزوده شده است. از سوی دیگر مسائل بین‌المللی و تحریم‌های با عناوین مختلف نیز مزید علت شده و بر گسترش دامنه این موانع و چالش‌ها و آسیب‌های اقتصادی افزوده که تحریم‌های هسته‌ای سال‌های اخیر مصداق بارز این گونه تهدیدهای بین‌المللی بوده است. مهم‌ترین موانع حقوقی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در چارچوب حقوق عمومی چیست؟ شفاف نبودن قوانین و مقررات، تورم قوانین و مقررات، ضعف در کشف تخلفات اداری و اقتصادی در کشور، متحداالشکل نبودن قوانین و مقررات در امر اقتصاد، وجود دیوان‌سالاری اداری، عدم هم‌دلی بین قوای سه‌گانه مهم‌ترین موانع حقوقی سیاست اقتصاد مقاومتی است. کلمات کلیدی: اقتصاد مقاومتی، موانع حقوقی، حقوق عمومی،

۱. مقدمه

ابلاغ سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» بر اساس بند یک اصل یکصد و دهم قانون اساسی توسط مقام معظم رهبری، راهبرد حرکت صحیح اقتصاد کشور در دهه پیشرفت و عدالت را ترسیم می‌کند. ایشان هدف از ابلاغ این سیاست‌ها را تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله معرفی کرده‌اند و رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا را در این سیاست‌ها مدنظر دارند. این پژوهش ضمن توجه به این سیاست‌ها، مفهوم، ابعاد، تحلیل موانع و چالش‌ها، تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و از طرفی از دیدگاه حقوق عمومی واکاوی کرده و براین اساس، برخی موانع و چالش‌ها تحقق اقتصاد مقاومتی را بررسی نموده است که عبارت‌اند از: وجود عوامل متعدد بر ایجاد فضای منفی برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، وجود موانع متعدد پیش روی تولید، وجود بیکاری و عدم اشتغال پایدار، کسری بودجه مزمن وجود نظام مالیاتی ناکارآمد، ناکارایی نظام پولی و بانکی، ضعف زیرساختی گمرک، فساد اقتصادی، فساد اداری، انجام واردات بی‌رویه، قاچاق کالا، شفاف نبودن قوانین و مقررات، تورم قوانین و مقررات، عدم توجه به ایران‌گردی، عدم توجه به شغل روستائیان، ضعف در کشف تخلفات اداری و اقتصادی در کشور، ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی، عدم نظارت، متحداالشکل نبودن قوانین و مقررات در امر اقتصاد، نبودن نظام حقوقی مطلوب و مناسب، وجود دیوان‌سالاری اداری، عدم هم‌دلی بین قوای سه‌گانه، عدم مشارکت مردم، نبودن نیروی انسانی تربیت‌شده در امر اقتصاد، فرار مالیاتی، وابستگی بودجه کشور به نفت، هدر دادن سرمایه کشور

۱- کارشناسی ارشد حقوق عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز

Email: zamounsh@gmail.com

۲- استادیار گروه حقوق دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز